

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om skattelättnader för depositioner och obliga-
tioner**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att depositioner som avses i lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer skall kunna göras också på 36 månaders konton. Räntan på dessa konton skall enligt förslaget vara högst Finlands Banks grundränta minskad med en procentenhet. Det föreslås att möjligheten att göra dylika depositioner skall börja den 1 september 1992 och upphöra den 31 december 1993. I propositionen föreslås ytterligare att

lagen i fråga om 24 månaders tidsbundna depositioner skall tillämpas också på depositioner som gjorts under 1994.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Avsikten är att lagen skall tillämpas på räntor som räknat från den 1 september 1992 uppkommer på skattefria 36 månaders tidsbundna depositioner.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

I Europa har finansmarknaden frigjorts i snabb takt under slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Finlands Bank, som har följt denna internationella utveckling, har stegvis avskaffat de begränsningar som har reglerat finansmarknaden. Sålunda har marknadskrafterna också i Finland i allt högre grad medverkat till utvecklingen på finansmarknaden.

I Finland har beskattningen spelat en exceptionellt framträdande roll vid fastställandet av räntenivån. Detta har framför allt berott på att en stor del av ränteinkomsterna var skattefria inkomst i Finland innan lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/90) trädde i kraft.

Systemet med källskatt på ränteinkomst trädde i kraft vid ingången av 1991. För att underlätta anpassningen på finansmarknaden har lagen om skattelättnader för depositioner

och obligationer (726/88) varit i kraft under en viss tid också efter det att systemet med källskatt på ränteinkomst trätt i kraft. Enligt en lagändring som trädde i kraft den 1 maj detta år har tiden för tillämpning av lagen förlängts med ytterligare ett år, vilket innebär att lagen tillämpas på tidsbundna depositioner som har gjorts för 24 månader under 1989—1993.

Enligt 1 § lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer skall såsom inkomst för en fysisk person eller för ett inhemskt dödsbo inte anses ränta på en sådan deposition som för 24 månader har gjorts på ett konto avsett för mottagande av depositioner för allmänheten i en inhemsk depositionsbank, i ett andelslags sparkassa eller i en utländsk banks filialkontor i Finland och vars årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med två procentenheter. Finlands Banks grundränta höjdes vid ingången av maj

månad 1992 från 8,5 % till 9,5 %. Därmed kan den skattefria räntan på tidsbundna depositioner för närvarande uppgå till högst 7,5 %, vilket är betydligt lägre än marknadsräntan för inlåning. Skillnaden mellan marknadsränteprocenten och räntan på (högst) 7,5 % tillfaller bankerna.

Införandet av källskattesystemet har ökat räntekonkurrensen, vilket var vad som önskades då övergången till källskattesystemet skedde. Konkurrensen om kapitalet har emellertid lett till att finansmarknaden har överhettats i någon mån. Följden är att räntenivån i Finland har blivit exceptionellt hög jämfört med räntenivån i andra länder inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområde som för närvarande planeras. Den skärpta konkurrensen och det minskade räntebidraget har vållat banksystemet anpassningssvårigheter i en situation där bankernas lönsamhet också annars är kritisk. Den höga räntenivån har likaså blivit ett centralt hinder för den ekonomiska utvecklingen i Finland. Företagens kapitalkostnader har i många fall blivit oskäligt höga.

Regeringen har i punkt 5 i sitt ekonomisk-politiska program daterat den 6 augusti 1992 konstaterat följande: "Sparare erbjuds möjlighet till 36 månaders skattefria depositioner med en ränta som underskrider grundräntan med en procentenhet. Samtidigt ändras lagen om skattelättnader för depositioner så, att sådana depositioner kan göras till slutet av 1993 och 24 månaders tidsbundna depositioner till slutet av 1994." I enlighet med detta föreslås i propositionen att tillämpningen av lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer utvidgas att gälla även tidsbundna depositioner som görs för 36 månader, förutsatt att räntan på depositionen är högst Finlands Banks grundränta minskad med en procentenhet, dvs. att den årliga räntan för närvarande uppgår till 8,5 %. I propositionen föreslås att skattefria depositioner skall kunna göras mellan den 1 september 1992 och den 31 december 1993. Det föreslås dessutom att giltighetstiden för lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer i fråga om 24 månaders tidsbundna depositioner skall förlängas med ytterligare ett år. Det blir därmed möjligt att göra sistnämnda depositioner fram till utgången av 1994.

I 1 § 1 mom. lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer stadgas att ränteinkomsten för 24 månaders tidsbundna depo-

sitioner inte utgör skattepliktig inkomst vid beskattningen för vissa år och i 3 § 1 mom. anges att ifrågavarande depositioner inte utgör skattepliktig tillgång vid beskattningen för vissa år. I propositionen föreslås att ordalydelsen i lagen förtydligas så, att det i lagen stadgas att räntorna på tidsbundna depositioner som har gjorts under en viss period utgör skattefri inkomst och att tidsbundna depositioner som har gjorts under motsvarande period inte utgör skattepliktig tillgång.

Enligt lagens 1 § 2 mom. är dock räntan på en tidsbunden deposition som ursprungligen har varit skattefri, med undantag av vissa i lagen nämnda fall, skattepliktig inkomst om depositionen övergår till någon annan. I lagens 3 § 3 mom. stadgas att dessa depositioner utgör skattepliktig tillgång. I denna proposition föreslås att lagens ordalydelse i fråga om inkomstbeskattningen förtydligas så, att räntan på tidsbundna depositioner skall betraktas som skattepliktig inkomst och att den skall beskattas på det sätt som stadgas i beskattningslagen. Enligt förslaget är det meningen att på ränteinkomst skall tillämpas lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) och inte stadgandena i lagen om källskatt på ränteinkomst.

I propositionen föreslås ytterligare att ordet "depositionsbevis" i lagens 4 § ersätts med uttrycket "dokument över mottagen deposition".

2. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

Propositionen kommer antagligen inte att ha märkbar inverkan på skatteinkomsterna, eftersom det är troligt att närmast de medel som redan tidigare har funnits i de skattefria tidsbundna depositionerna också i framtiden söker sig till dessa. Härmed torde det vara möjligt att åtminstone i någon mån dämpa räntenivån för inlåningen och indirekt också för utlåningen. Propositionen har inga organisatoriska verkningar.

3. Beredningen av ärendet

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen skall tillämpas på räntor som räknat från den 1 september 1992 uppkommer på tidsbundna depositioner som har gjorts för 36 månader.

5. Lagstiftningsordning

Lagen bör behandlas i den ordning som stadgas i 66 § riksdagsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 juli 1988 om skattelättnader för depositioner och obligationer (726/88) 1 §, 3 § 1 och 3 mom. samt 4 och 6 §§,

av dessa lagrum 1 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 30 april 1992 (377/92) samt 3 § 1 mom. och 6 § sådana de lyder i nämnda lag, som följer:

1 §

Såsom skattepliktig inkomst för en fysisk person eller för ett inhemskt dödsbo skall vid stats- och kommunalbeskattningen inte anses ränta på deposition som har gjorts på ett konto, avsett för mottagande av depositioner från allmänheten, i en inhemsk depositionsbank eller en utländsk kreditinrättnings filialkontor i Finland eller på ett motsvarande konto i ett andelslags sparkassa om

1) depositionen görs på kontot för 24 månader under 1989—1994 och att dess årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med två procentenheter; eller om

2) depositionen görs på kontot för 36 månader den 1 september 1992 eller därefter och senast den 31 december 1993 och att dess årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med en procentenhet.

Övergår en deposition som avses i 1 mom. till någon på annat sätt än med stöd av giftorätt, genom arv, som bidrag eller gottgörelse enligt 8 kap. ärvdabalken eller genom testamente, är räntan på depositionen för tiden före och efter överlåtelsen skattepliktig inkomst för den skattskyldige i den ordning som stadgas i beskattningslagen.

3 §

En deposition som avses i 1 § utgör inte skattepliktig tillgång för en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo.

Utan hinder av vad som stadgas i 1 mom. utgör en i 1 § 1 mom. nämnd deposition, vars ränta enligt 1 § 2 mom. är skattepliktig inkomst, också skattepliktig tillgång för överlåtaren och mottagaren.

4 §

En penninginrättning som avses i 1 § skall i dokumentet över mottagen deposition informera om hur en överföring av depositionen påverkar deponentens och mottagarens beskattning.

6 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989. Lagen tillämpas också på tidsbundna depositioner som har gjorts för 24 månader under 1989—1994 och som kan lyftas först efter 1994 samt på sådana i 1 § 1 mom. 2 punkten avsedda tidsbundna depositioner som har gjorts för 36 månader under 1992 och 1993 och som kan lyftas först efter 1993.

Denna lag träder i kraft den _____ 1992. punkten på ränta som uppkommer den 1
Lagens 1 § tillämpas i fråga om depositioner september 1992 samt efter denna dag.
som avses i nämnda paragrafens 1 mom. 2

Helsingfors den 28 augusti 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Finansminister Iiro Viinanen

Lag

om ändring av lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 juli 1988 om skattelättnader för depositioner och obligationer (726/88) 1 §, 3 § 1 och 3 mom. samt 4 och 6 §§,

av dessa lagrum 1 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 30 april 1992 (377/92) samt 3 § 1 mom. och 6 § sådana de lyder i nämnda lag, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Såsom skattepliktig inkomst för en fysisk person eller för ett inhemskt dödsbo skall vid stats- och kommunalbeskattningen för 1989—1993 inte anses ränta på deposition som har gjorts på ett konto, avsett för mottagande av depositioner från allmänheten, i en inhemsk depositionsbank eller en utländsk kreditinrättnings filialkontor i Finland eller på ett motsvarande konto i ett andelslags sparkassa. För att räntan skall vara skattefri förutsätts det att depositionen görs på kontot för 24 månader och att dess årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med två procentenheter.

Övergår en deposition som avses i 1 mom. 2 punkten till något på annat sätt än med stöd av giftorätt, genom arv, som bidrag eller gottgörelse enligt 8 kap. ärvdabalken eller genom testamente, är räntan på depositionen för tiden före och efter överlåtelsen skattepliktig inkomst.

3 §

Vid beskattningen för 1989—1993 utgör en deposition som avses i 1 § inte skattepliktig tillgång för en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo.

En i 1 § 1 mom. 2 punkten nämnd deposition vars ränta enligt 1 § 2 mom. är skattepliktig

Föreslagen lydelse

1 §

Såsom skattepliktig inkomst för en fysisk person eller för ett inhemskt dödsbo skall vid stats- och kommunalbeskattningen inte anses ränta på deposition som har gjorts på ett konto, avsett för mottagande av depositioner från allmänheten, i en inhemsk depositionsbank eller en utländsk kreditinrättnings filialkontor i Finland eller på ett motsvarande konto i ett andelslags sparkassa om

1) depositionen görs på kontot för 24 månader under 1989—1994 och att dess årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med två procentenheter; eller om

2) depositionen görs på kontot för 36 månader den 1 september 1992 eller därefter och senast den 31 december 1993 och att dess årliga ränta är högst Finlands Banks grundränta minskad med en procentenhet.

Övergår en deposition som avses i 1 mom. till någon på annat sätt än med stöd av giftorätt, genom arv, som bidrag eller gottgörelse enligt 8 kap. ärvdabalken eller genom testamente, är räntan på depositionen för tiden före och efter överlåtelsen skattepliktig inkomst för den skattskyldige i den ordning som stadgas i beskattningslagen.

3 §

En deposition som avses i 1 § utgör inte skattepliktig tillgång för en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo.

Utän hinder av vad som stadgas i 1 mom. utgör en i 1 § 1 mom. nämnd deposition, vars

Gällande lydelse

inkomst utgör också skattepliktig tillgång för överlåtare och mottagaren.

4 §

En penninginrättning som avses i 1 § skall i depositionsbevis som den utfärdar över depositioner informera om hur en överföring av depositionen påverkar beskattningen av både deponenten och mottagaren.

6 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989. Lagen tillämpas också på tidsbundna depositioner som har gjorts för 24 månader under 1989—1993 och som kan lyftas först efter 1993.

Föreslagen lydelse

ränta enligt 1 § 2 mom. är skattepliktig inkomst, också skattepliktig tillgång för överlåtare och mottagaren.

4 §

En penninginrättning som avses i 1 § skall i *dokumentet över mottagen deposition* informera om hur en överföring av depositionen påverkar deponentens och mottagarens beskattning.

6 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989. Lagen tillämpas också på tidsbundna depositioner som har gjorts för 24 månader under 1989—1994 och som kan lyftas först efter 1994 samt på sådana i 1 § 1 mom. 2 punkten avsedda tidsbundna depositioner som har gjorts för 36 månader under 1992 och 1993 och som kan lyftas först efter 1993.

Denna lag träder i kraft den 1992.

Lagens 1 § tillämpas i fråga om depositioner som avses i nämnda paragrafens 1 mom. 2 punkten på ränta som uppkommer den 1 september 1992 samt efter denna dag.
